

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
512/04.09.2018

Scrierul permanent al Senatului
Bp 271 28.06.2018

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.53/2003 privind Codul muncii

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.53/2003 privind Codul muncii (nr.b271 din 24.05.2018), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/2648/30.05.2018, înregistrată la Consiliul Legislativ sub nr.D566/31.05.2018,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu luarea în considerare a următoarelor observații și propuneri :

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr.53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, urmărindu-se definirea mai precisă a conceptului de discriminare în domeniul relațiilor de muncă, incluzând reglementarea discriminării prin asociere, a hărțuirii, a victimizării și a violenței psihice (bullying).

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Semnalăm că Secretarul General al Senatului a transmis spre avizare Consiliului Legislativ două propuneri legislative având ca obiect modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.137/2000, prima urmărind instituirea de măsuri privind prevenirea

și combaterea **hărțuirii morale** la locul de muncă, iar cea de a doua reglementarea **discriminării prin asociere**, precum și a **hărțuirii psihologice**, pentru care au fost emise avizele favorabile cu observații și propuneri cu nr.272/25.03.2015, respectiv nr.156/2.03.2018. Ambele propuneri legislative au fost respinse de Senat și se află în procedură legislativă la Camera Deputaților.

Menționând că și prezenta propunere urmărește reglementarea hărțuirii la locul de muncă, a discriminării prin asociere, precum și a violenței psihologice, pentru respectarea art.14 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitor la asigurarea **unicității reglementării în materie**, apreciem necesar ca prezenta propunere, precum și cele menționate supra să fie analizate concomitent.

Mai precizăm că, în lucru la Consiliul Legislativ, în plus față de prezenta propunere, se află spre avizare încă o propunere legislativă, ce vizează intervenții asupra Legii nr.53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare (nr.b274 din 30.05.2018), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/2744/4.06.2018, înregistrată la Consiliul Legislativ sub nr.D581/31.05.2018.

De asemenea, menționăm că o propunere legislativă privind prevenirea și combaterea „bullying”-ului/„mobbing”-ului a fost avizată de Consiliul Legislativ cu avizul favorabil nr.1218/29.11.2016, propunere care a fost clasată.

3. Referitor la **dreptul Uniunii Europene** incident în domeniul, precizăm că, dacă prin prezenta propunere legislativă se urmărea transpunerea unor directive, enumerate în Expunerea de motive, proiectul trebuia însotită de un tabel de corespondență între normele din directive și soluțiile preconizate prin prezentul demers normativ. De asemenea, în finalul propunerii legislative, după partea dispozitivă, trebuia inclusă mențiunea privind transpunerea normelor Uniunii Europene, specificându-se dacă transpunerea este integrală sau parțială, în ultimul caz, fiind necesară precizarea în detaliu a textelor (secțiuni/articole/paragrafe, după caz) transpușe.

Mai precizăm că Directiva 2004/113/CE de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii, a căror transpunere este menționată în Expunerea de motive, potrivit art.3

alin.(4) „nu se aplică problemelor privind ocuparea forței de muncă și munca”.

4. Menționăm că prevenirea și sancționarea **oricărei forme de discriminare** face obiectul Ordonanței Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare, care este reglementarea-cadru în materia nediscriminării și a egalității de tratament.

Potrivit art.3 lit.a) din Ordonanței Guvernului nr.137/2000, „*Dispozițiile prezentei ordonanțe se aplică tuturor persoanelor fizice sau juridice, publice sau private, precum și instituțiilor publice cu atribuții în ceea ce privește: a) condițiile de încadrare în muncă, criteriile și condițiile de recrutare, selectare și promovare, accesul la toate formele și nivelurile de orientare, formare și perfecționare profesională;*”, iar potrivit art.7, „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etnii, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:*

- a) încheierea, suspendarea, modificarea sau încetarea raportului de muncă;*
- b) stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de muncă sau a salariului;*
- c) acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;*
- d) formarea, perfecționarea, reconversia și promovarea profesională; e) aplicarea măsurilor disciplinare;*
- f) dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta;*
- g) orice alte condiții de prestare a muncii, potrivit legislației în vigoare.”*

Din interpretarea coroborată a celor două norme rezultă fără echivoc faptul că, în domeniul de reglementare al actului normativ menționat sunt incluse și aspectele specifice referitoare la prevenirea și sancționarea discriminării în sfera relațiilor de muncă.

Mai mult decât atât, art.7 face parte din Secțiunea I *Egalitatea în activitatea economică și în materie de*

angajare și profesie a Capitolului II *Dispoziții speciale* din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

Prin urmare, Ordonanța Guvernului nr.137/2000 constituie dreptul comun în materia discriminării, transpunând integral, conform mențiunii din finalul acesteia, prevederile Directivei 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică și ale Directivei 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă.

Discriminarea în sfera relațiilor de muncă este reglementată și în Codul muncii, prin prevederile art.5, art.6, art.159 alin.(3) și art.242 lit.b), care nu sunt derogatorii de la prevederile Ordonanței Guvernului nr.137/2000, ci constituie detalieri ale acesteia.

De asemenea, dispozițiile **Cap.II din Legea nr.202/2002** privind egalitatea de şanse și de tratament între femei și bărbați, republicată, cu modificările și completările ulterioare, reglementează **egalitatea de şanse și de tratament între femei și bărbați în domeniul muncii**.

5. În considerarea obiectului exprimat al reglementării, semnalăm că o parte dintre soluțiile legislative preconizate, aşa cum reiese din tabelul de mai jos, sunt deja consacrate legislativ prin prevederile Ordonanței Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.

Textul preconizat pentru	Ordonanța Guvernului nr.137/2000
Art.5 alin.(4) din Codul muncii	Art.2 alin.(3)
Art.5 alin.(5) din Codul muncii	Art.2 alin.(5)
Art.5 alin.(7) din Codul muncii	Art.2 alin.(7)
Art.5 alin.(8) din Codul muncii	Art.2 alin.(2)
Art.5 alin.(11) din Codul muncii	Art.5

Pentru evitarea paralelismului legislativ interzis de art.16 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesar ca de fiecare dată când textele preconizate conțin soluții normative deja reglementate în reglementarea-cadru în materia discriminării, fie să se renunțe la acele texte, fie să fie

redactate sub forma unor norme de trimitere la dispozițiile concrete din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

În altă ordine de idei, recomandăm a se analiza dacă aspectele de noutate sau de clarificare a sensului unor termeni/expresii, vizate prin prezenta propunere, care nu sunt exclusiv relate la sfera raporturilor juridice de muncă, nu ar trebui să fie incluse în reglementarea-cadru în materie, Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

6. Pentru rigoare, este necesară redactarea **titlului**, astfel:

„Lege pentru modificarea și completarea Legea nr.53/2003-**Codul muncii**”.

7. La partea introductivă a articolului unic, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, propunem următoarea formulare:

„**Articol unic.** - Legea nr.53/2003 – Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, **Partea I** nr. 345 din **18 mai 2011**, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează, după cum urmează:”.

8. În ceea ce privește **pct.1-3**, întrucât se preconizează modificări ale unor diviziuni ale aceluiași articol, pentru fluența textului, precum și pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesară comasarea lor într-un singur punct, având o parte dispozitivă cu următoarea redactare:

„**1. Alineatele (2) - (4) ale articolului 5 se modifică și vor avea următorul cuprins:**”.

Pe cale de consecință, punctele subsecvente se vor renumerota în mod corespunzător.

La textele propuse pentru alin.(2)-(4) ale art.5, având în vedere că intervențiile legislative nu vizează întregul articol, pentru un spor de rigoare normativă, marcarea „Art. 5” din debut se va elmina.

Reiterăm aceeași observație pentru toate situațiile similare din proiect, inclusiv pentru **pct.6**, cu referire la textul propus pentru **alin.(3) al art. 159**.

De asemenea, pentru respectarea regulilor de punctuație, textele propuse se vor reda între ghilimele, eliminându-se semnul grafic „:”, poziționat după marcarea alineatelor; observația este valabilă pentru toate situațiile similare din cadrul proiectului.

9. La pct.1 referitor la textul preconizat pentru **art.5 alin.(2)**, semnalăm, pe de o parte, că expresia „identitate de gen” nu este definită nici în Codul muncii și nici în Ordonanța Guvernului

nr.137/2000, iar pe de altă parte, că din punct de vedere semantic este incorrectă, neînțelegându-se cum s-ar putea realiza discriminarea pe criteriul de identitate de gen, motiv pentru care este necesară revederea textului.

Totodată, în textul propus se folosește sintagma „apartenentă la o categorie defavorizată”, fără ca în Codul muncii să fie prevăzute categorii defavorizate, însă aceeași sintagmă se regăsește în Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care la art.4 din acest act normativ prevede că „*În înțelesul prezentei ordonanțe, categorie defavorizată este acea categorie de persoane care fie se află pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor datorită diferențelor identitare față de majoritate, fie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare.*”.

Prin urmare, pentru evitarea dubiilor în interpretare, este necesară, fie definirea expresiei „categorie defavorizată”, fie inserarea unei trimiteri la art.4 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

Observațiile sunt valabile și pentru pct.5 referitor la textul preconizat pentru art.59 lit.a).

De asemenea, expresia „orice alt criteriu similar”, din finalul textului preconizat pentru art.5 alin.(2), este foarte vagă și susceptibilă de interpretări variate. Referitor la acest aspect, precizam că art.2 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 este clar redactat, realizând raportarea „oricăror altor criterii” la scopul sau efectul acestora asupra drepturilor fiecărei persoane - „...și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Din aceste rațiuni, expresia „orice alt criteriu similar” trebuie completată, inserându-se elemente obiective la care să se poată face raportarea, de o manieră asemănătoare celei citate supra sau într-o altă redactare neechivocă.

Observația este valabilă pentru actualul pct.6 referitor la textul preconizat pentru art.159 alin.(3).

10. La actualul pct.2, la textul propus pentru alin.(3) al art.5, propunem eliminarea expresiei „În sensul prezentei legi”, folosită în

mod inutil; observația este valabilă și pentru pct.3 și pct.4, în cazul textelor propuse pentru **alin.(4) – (10) ale art.5**.

Totodată, referitor la textul preconizat pentru **art.5 alin.(3)**, precizăm că din formularea normei lipsește expresia „actele și faptele de”, existentă în textul de *lege lata* și necesară, de altfel, deoarece discriminarea trebuie să se concretizeze, din punct de vedere juridic, într-un **act sau fapt** constând în restricția, deosebirea, excluderea sau preferința manifestate față de o persoană.

Prin urmare, propunem păstrarea textului în vigoare al art.5 alin.(3).

11. La actualul **pct.3** referitor la textul preconizat pentru **art.5 alin.(4)**, menționăm că o dispoziție similară există în Ordonanța Guvernului nr.137/2000 - la art.2 alin.(3)¹ -, deosebirile constând în calificarea expresă a discriminării ca fiind indirectă și în stabilirea faptului că mijloacele de atingere a scopului trebuie să fie proporționale, fără a se preciza ce se înțelege prin termenul „proportional”. Propunem a se analiza dacă, având în vedere art.2 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care se aplică și în materia relațiilor de muncă, nu ar fi recomandată inserarea unei trimiteri la reglementarea-cadru din materia discriminării, evitându-se paralelismul legislativ.

Totodată, pentru respectarea exigențelor normative și întrucât norma de trimitere vizează același articol, sintagma „stipulate în art.5 alin.(2)” se va înlocui cu sintagma „prevăzute la alin.(2)”.

Reiterăm observația pentru toate situațiile similare din proiect.

12. La **actualul pct.4**, pentru respectarea exigențelor normative, partea dispozitivă se va reda astfel:

„... După alineatul (4) al articolului 5 se adaugă ... noi alineate, alin.(...) – (...) cu următorul cuprins.”.

12.1. Referitor la textul preconizat pentru **art.5 alin.(5)**, semnalăm și în acest caz prezența unui paralelism legislativ, *hărțuirea* fiind definită la art.2 alin.(5)² din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, motiv pentru care, propunem eliminarea textului.

¹ „(3) Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare”.

² „(5) Constitue **hărțuire și se sanctionează contravențional** orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie

Observația este valabilă pentru textul preconizat pentru art.5 alin.(7) care definește *victimizarea*, însă de o manieră inferioară din punctul de vedere al redactării și incompletă, față de art.2 alin.(7)³ din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

O situație similară regăsim și în cazul textului preconizat pentru art.5 alin.(8), a cărui soluție se regăsește deja, mult mai bine redactată, la art.2 alin.(2)⁴ din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

De asemenea, soluția cuprinsă în textul preconizat pentru art.5 alin.(11)⁵ este deja reglementată la art.5 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

12.2. La textul preconizat pentru art.5 alin.(6), semnalăm că din definiția formulată pentru „discriminarea prin asociere” nu se înțelege care este accepțiunea expresiei, deoarece definirea se realizează circular, fără respectarea regulilor logicii, fiind folosit, pentru stabilirea înțelesului *asocierii*, un termen care face parte din aceeași familie lexicală, adjecтивul „asociat”. Prin urmare, pentru asigurarea corectei aplicări a normei, textul trebuie reformulat în consecință.

12.3. Referitor la textul preconizat pentru art.5 alin.(9), este necesară reformularea acestuia, deoarece exprimarea „se sancționează eșecul asigurării adaptării rezonabile” este, atât ambiguă, cât și impropriă limbajului normativ.

12.4. Semnalăm că tipurile de comportament la care se referă textul preconizat pentru art.5 alin.(10) care stabilește accepțiunea expresiei „violență psihologică-bullying” pot fi încadrate în categoria faptelor prevăzute de art.15 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, potrivit căruia „*constituie contravenție, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, ... acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau*

defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv”.

³ „(7) Constituie *victimizare* și se sancționează contravențional conform prezentei ordonanțe orice tratament advers, venit ca reacție la o plângere sau acțiune în justiție cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării”.

⁴ „(2) *Dispoziția de a discrimina* persoanele pe oricare dintre temeiurile prevăzute la alin. (1) este considerată discriminare în înțelesul prezentei ordonanțe”.

⁵ „Diferența de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) nu constituie discriminare atunci când, în temeiul naturii activităților ocupaționale sau al contextului în care acestea se desfășoară, o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională reală și determinantă, cu condiția ca obiectivul să fie legitim și cerința proporțională”.

ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

Prin urmare, în acord cu prevederile art.14 alin.(1) și art.16 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru asigurarea unicării reglementării în materie, precum și pentru evitarea creării unor paralelisme de reglementare, apreciem că instituirea altor măsuri pentru combaterea respectivelor comportamente ar trebui să fie realizată sub forma unor intervenții legislative exprese asupra actualei legislații-cadru în domeniul discriminării.

12.5. Referitor la textul preconizat pentru **art.5 alin.(12)**, pentru respectarea prevederilor art.16 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „este interzisă instituirea acelorași reglementări în mai multe articole sau alinătate din același act normativ”, propunem eliminarea acestuia, deoarece soluția normativă privind includerea unei mențiuni în regulamentul intern cu privire la nediscriminarea la locul de muncă și asigurarea informării angajaților asupra acestui aspect, este deja reglementată la art.242 lit.b)⁶ și art.243⁷ din Codul muncii.

13. La **actualul pct.6**, la textul propus pentru **alin.(3) al art.159**, având în vedere că soluția propusă vizează modificarea unui singur alineat al art.159, pentru rigoare normativă, marcarea „Art. 159” din debutul textului, se va elimina.

14. La **actualul pct.7**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă partea dispozitivă se va reda sub forma:

„.... .- **La articolul 260 alineatul (1), după litera q) se introduc două noi litere, lit. r) și s), cu următorul cuprins:**”.

⁶ „Regulamentul intern cuprinde cel puțin următoarele categorii de dispoziții: ... b) reguli privind respectarea principiului nediscriminării și al înălțării oricărei forme de încălcare a demnității;”

⁷ „(1) Regulamentul intern se aduce la cunoștința salariaților prin grija angajatorului și își produce efectele față de salariați din momentul încunoștințării acestora.

(2) Obligația de informare a salariaților cu privire la conținutul reglementului intern trebuie îndeplinită de angajator.

(3) Modul concret de informare a fiecărui salariat cu privire la conținutul reglementului intern se stabilește prin contractul colectiv de muncă aplicabil sau, după caz, prin conținutul reglementului intern.

(4) Regulamentul intern se afișează la sediul angajatorului.”

Referitor la textul preconizat pentru **art.260 alin.(1) litr.r**, semnalăm că, la art.26 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 aceleași fapte sunt considerate contravenții, având stabilite aceleași sancțiuni, fiind necesară eliminarea textului.

La **lit.s)**, pentru respectarea stilului normativ, propunem ca textul să debuteze astfel: „**s) încălcarea prevederilor art.5 alin.(12) ...”**.

/ PRESEDINTE
dr. Dragos ILIESCU

București
Nr. 637/21.06.2018

Lege - Codul muncii

(v. O.U.G. nr. 123/2003 - M. Of. nr. 919/22 dec. 2003); Decizia Î.C.C.J. nr. XL/2007 - M. Of. nr. 763/12 nov. 2007 (art. 269 alin. (1); Decizia Î.C.C.J. nr. LXXVIII (78)/2007 - M. Of. nr. 553/22 iul. 2008 (art. 25 și art. 26); Decizia Î.C.C.J. nr. 1/2011 - M. Of. nr. 335/16 mai 2011 (art. 38 și art. 238); Decizia Î.C.C.J. nr. 6/2011 - M. Of. nr. 444/24 iun. 2011 (art. 74 alin. (1) lit. d)); Decizia Î.C.C.J. nr. 4/2012 - M. Of. nr. 248/12 apr. 2012 (art. 238 alin. (1), art. 241 alin. (1)); Decizia Î.C.C.J. nr. 16/2012 - M. Of. nr. 817/5 dec. 2012 (art. 252 alin. (1); Decizia Î.C.C.J. nr. 1/2013 - M. Of. nr. 118/1 mar. 2013); Decizia Î.C.C.J. nr. 8/2014 - M. Of. nr. 138/24 feb. 2015(art. 76 lit. b), art. 78))

1 republicare cu renumerotare	L. nr. 345/18 mai 2011 Lege - Codul muncii	M. Of. nr. 345/18 mai 2011	
2 completat prin	L. nr. 76/2012 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă	M. Of. nr. 365/30 mai 2012 Notă: v. De la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, referirile din cuprinsul actelor normative la hotărârea judecătorească "definitivă și irevocabilă" sau, după caz, "irevocabilă" se vor înțelege ca fiind făcute la hotărârea judecătorească "definitivă". În cuprinsul celoralte acte normative în vigoare, sintagma "puterea de lucru judecat/puterea lucrului judecat" se înlocuiește cu sintagma "autoritatea de lucru judecat/autoritatea lucrului judecat"; Ori de câte ori prin lege și prin alte acte normative se face trimitere la Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale ori la "societatea comercială/societățile comerciale", după caz, trimiterea se consideră a fi făcută la Legea societăților nr. 31/1990 ori, după caz, la societatea/societățile reglementată/reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare".	introduce, la 1 septembrie 2012, alin. (3) la art. 269
3 modificări prin	L. nr. 147/2012 Lege pentru modificarea art. 139 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 509/24 iul. 2012 modifică art. 139 alin. (1)	
4 modificări prin	O.U.G. nr. 44/2012 Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă aprobată prin L. nr. 206/2012	M. Of. nr. 606/23 aug. 2012 prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2012	
5 modificări prin	L. nr. 187/2012 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 Decizia Î.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014	la data de 1 februarie 2014, modifică art. 264, art. 265; abrogă art. 261-263
6 modificări prin	O.U.G. nr. 4/2013 Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe aprobată cu modificări și L. nr. 214/2013	M. Of. nr. 68/31 ian. 2013 prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013	
7 modificări prin	L. nr. 2/2013 Lege privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătoarești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă	M. Of. nr. 89/12 feb. 2013 modifică art. 269 alin. (1)	

8 modificări prin	L. nr. 214/2013	M. Of. nr. 388/28 iun. 2013 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe	aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013
9 modificări prin	L. nr. 255/2013	M. Of. nr. 515/14 aug. 2013 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale	modifică, la 1 februarie 2014, art. 61 lit. b), introduce lit. c_1) la art. 52 alin. (1)
10 modificări prin	L. nr. 77/2014	M. Of. nr. 470/26 iun. 2014 Lege pentru modificarea alin. (4) al art. 251 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	modifică art. 251 alin. (4)
11 modificări prin	L. nr. 12/2015	M. Of. nr. 52/22 ian. 2015 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	modifică art. 56 alin. (1) lit. c), art. 145 alin. (2), art. 146; introduce alin. (5)-(6) la art. 16, alin. (3) și (4) la art. 92, alin. (4)-(6) la art. 145
12 modificări prin	L. nr. 97/2015	M. Of. nr. 316/8 mai 2015 Lege pentru modificarea art. 137 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	modifică art. 137 alin. (1)
13 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 279/2015	M. Of. nr. 431/17 iun. 2015 Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi
14 modificări prin	D.C.C. nr. 279/2015	M. Of. nr. 431/17 iun. 2015 Decizia nr. 279 din 23 aprilie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	suspendă pentru 45 zile dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. b) teza întâi(termenul se împlineste la 1 august 2015)după care operează prevederile art. 147 din Constituție
15 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 814/2015	M. Of. nr. 950/22 dec. 2015 Decizia nr. 814 din 24 noiembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	art. 60 alin. (1) lit. g)
16 modificări prin	D.C.C. nr. 814/2015	M. Of. nr. 950/22 dec. 2015 Decizia nr. 814 din 24 noiembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 60 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	suspendă pentru o perioadă de 45 de zile dispozițiile art. 60 alin. (1) lit. g) (termenul se împlineste la 5 februarie 2016) după care operează art. 147 din Constituție

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adoptiei, precum și a altor acte normative

În cuprinsul Legii nr. 273/2004 privind procedura adoptiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și în cuprinsul actelor normative în vigoare din domeniul adoptiei, sintagma "deschiderea procedurii adoptiei interne" se înlocuiește cu sintagma "deschiderea procedurii adoptiei", denumirea "Oficiul Român pentru Adoptii" sau, după caz, "Oficiul" se înlocuiește cu denumirea "Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adoptiei" sau, după caz, cu "A.N.P.D.C.A.", sintagma "potrivire teoretică" se înlocuiește cu sintagma "potrivire inițială" și termenul "ordin" se înlocuiește cu termenul "decizie". Prin excepție de la prevederile alin. (1), în cuprinsul dispozițiilor art. 20 alin. (2) și (3) și art. 21 alin. (1) din Legea nr. 273/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, termenul "Oficiul" se înlocuiește cu termenul "comisia".

18 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 261/2016	M. Of. nr. 511/7 iul. 2016	art. 52 alin. (1) lit. a)
		Decizia nr. 261 din 5 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	

19 modificări prin	D.C.C. nr. 261/2016	M. Of. nr. 511/7 iul. 2016	suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 52 alin. (1) lit. a) (termenul se împlinește la 22 august 2016) după care operează prevederile art. 147 din Constituție
		Decizia nr. 261 din 5 mai 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	

20 modificări prin	L. nr. 176/2016	M. Of. nr. 808/13 oct. 2016	modifică art. 139 alin. (1)
		Lege pentru modificarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	

21 completat prin	L. nr. 220/2016	M. Of. nr. 931/18 nov. 2016	introduce o nouă liniuță la art. 139 alin. (1)
		Lege pentru completarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii	

22 modificări prin	O.U.G. nr. 53/2017	M. Of. nr. 644/7 aug. 2017	modifică art. 16, art. 17 alin. (5), art. 119, art. 260 alin. (1) lit. e) și art. 265 alin. (2); introduce art. 15_1, lit. e_1)-e_3) și q) la art. 260 alin. (1), alin. (1_1), (4) și (5) la art. 260; abrogă art. 264 alin. (4)
	Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii aprobată cu modificări și L. nr. 88/2018 completări prin	M. Of. nr. 315/10 apr. 2018	

23 modificări prin	D.C.C. nr. 759/2017	M. Of. nr. 108/5 feb. 2018	suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză(termenul se împlinește la 21 mar. 2018, după care operează prevederile art. 147 din Constituție
	Decizia nr. 759 din 23 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii		

24 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 759/2017	M. Of. nr. 108/5 feb. 2018	art.56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză
	Decizia nr. 759 din 23 noiembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 56 alin. (1) lit. c) teza a doua, prima ipoteză din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii		

25 completat prin	L. nr. 64/2018	M. Of. nr. 226/13 mar. 2018	introduce o nouă liniuță la art. 139 alin. (1)
	Lege pentru completarea alin. (1) al art. 139 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii		

"

26 modificări prin	L. nr. 88/2018 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	M. Of. nr. 315/10 apr. 2018 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 53/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003 - Codul muncii	<i>modifică art. 15_1 lit. a) și b), art. 16 alin. (1) și (2), art. 119, art. 260 alin. (1) lit. e) și e_1)-e_3) și art. 260 alin. (1_1); introduce art. 16_1, alin. (3) la art. 139 și alin. (4)-(6) la art. 260</i>
27 modificări prin	L. nr. 127/2018 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative privind personalul navigant	M. Of. nr. 491/14 iun. 2018 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative privind personalul navigant	<i>modifică art. 277 alin. (2); introduce alin. (7) la art. 72</i>